

2020 Sayıştay Denetim Raporu'nda
Çevre ve şehircilik Bakanlığı

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

2020 yılı içinde kesinleşip 120 numaralı hesaba kaydedilmesi gereken ecrimisil gelirleri tutarı 939.309.768,28 TL iken, muhasebe kayıtlarında bu tutarın 6.429.527,63 TL olduğu; bununla birlikte kesin mizana göre 2020 yılı içinde tahsili yapılan ecrimisil gelirleri toplamının ise 381.770.781,12 TL olduğu, bu itibarla 120 hesabın 932.880.240,65 TL eksik olduğu,

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

Vadesi geçen ecrimisil bedellerinin milli emlak birimleri tarafından vergi dairelerine intikalinin sağlandığı ancak, muhasebe birimleri tarafından bunların 121 numaralı hesaba alınmadığı, ödeme ya da kesinleşme süresinde ödenmediği için Gelir İdaresi Başkanlığına takibi ve tahsili yapılmak üzere gönderilen 431.123.991,19 TL tutarında ecrimisil olduğu halde, 121 numaralı hesaba yapılan kayıt tutarının 2.013.103,01 TL olduğu, bu itibarla 121 hesabın 429.110.888,18 TL eksik olduğu, tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**

Bakanlığın aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan harcamaların, duran varlıkların değerine ilave edilmesi gerekirken, doğrudan gider kaydedildiği tespit edilmiştir.

2020 yılı içerisinde Bakanlığa ait binalar için, ömürlerini uzatacak ve verimlerini artıracak şekilde toplam 10.790.011,01 TL tutarında bakım onarım harcaması yapılmış olup, ilgili harcama tutarlarının 252-Binalar Hesabına kaydedilmesi gerekmekte iken, ait oldukları varlıkların değeri ile ilişkilendirilmeksizin 630-Giderler Hesabına kaydedilerek muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**

Bakanlık envanterinde kayıtlı maddi duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde döner sermaye bütçesinden yapılan harcamaların, duran varlıkların değerine ilave edilmediği tespit edilmiştir.

2020 yılı içerisinde döner sermaye bütçesinden genel bütçe envanterinde yer alan maddi duran varlıkların ömürlerini uzatacak ve verimlerini artıracak şekilde toplam 14.755.988,07 TL tutarında tadilat ve bakım-onarım harcaması yapılmış olmakla birlikte bu tutarlar, Bakanlık mali tablolarında 252 no'lu hesapta izlenmemiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**

2020 yılı içinde Bakanlığın taşra teşkilatınca ödemesi yapılan ve 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilmesi gereken inşaat, bina onarımı, büyük onarım, tadilat ve güçlendirme işlerine ilişkin toplam 11.950.024,40 TL ödemenin, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabıyla ilişkilendirilmeyerek 630-Giderler Hesabı ya da 252-Binalar Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

Bu durum, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı bakiyesinin 11.950.024,40 TL eksik, 630-Giderler Hesabı bakiyesinin 9.276.462,56 TL ile 252-Binalar Hesabı bakiyesinin 2.673.561,84 TL fazla görünmesine neden olmaktadır.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

2020 yılı içinde, 252-Binalar Hesabına kaydedilen tutarlardan 3.877.743,18 TL'nin, diğer idareler hesabına yapılan inşaat, bina onarımı, büyük onarım, tadilat ve güçlendirme işlerine ait olduğu tespit edilmiştir.

Bu durum, 630-Giderler Hesabı bakiyesinin 3.877.743,18 TL noksan görünmesine neden olmaktadır. Aynı zamanda yapılan hatalı işlem nedeniyle 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabında aynı tutarda hata bulunmaktadır.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

2020 mali yılı içerisinde yapılan plan-proje ve lisans alımlarına ait tutarlar, 260- Haklar Hesabı yerine, 630-Giderler Hesabında muhasebeleştirilerek doğrudan gider kaydedilmiştir. Bu durum, mali tablolarıda 260-Haklar Hesabı ile 268-Birikmiş Amortismanlar ve Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabının 2.412.889,57 TL hatalı görüdüğü tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2020 yılında işletme bütçesinden karşılanmak üzere toplam 10.382.122,49 TL tutarında bilgisayar yazılımı alındığı, ancak bu harcamaların 260 no'lu hesapta izlenmediği ve dolayısıyla yıl sonunda amortisman ayrılmadığı tespit edilmiştir. Sonuç olarak, bedeli döner sermayeden karşılanan ve hak niteliğindeki bilgisayar yazılımı gibi alımların, genel bütçe muhasebe kayıtlarında izlenmesi ve dönem sonunda amortisman ayırma işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

Bakanlığın 2020 yılı bilançosunda 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında 84.079.274,24 TL tutarında bakiye olmasına rağmen, 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında 86.403.019,14 TL tutarında bakiye olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla, mali tablolarda 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında ve 630-Giderler Hesabında 2.323.744,90 TL hata olduğu tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2014-2020 yılları arasında vadesi geldiği halde tahsil edilmeyen 107.044.357,38 TL tutarında kira ile 217.948.104,56 TL tutarında irtifak hakkı bedeli olmak üzere toplam 324.992.461,94 TL alacak bulunduğu tespit edilmiştir.

2020 yılı mali tabloları üzerinde yapılan incelemede ise, taşınmazlara ilişkin kira ve irtifak hakkı bedellerinin takip edildiği, 121.03.06-Gelirlerden Takipli Alacaklar [Kira Gelirleri] Hesabında 2.879.802,22 TL tutarında kayıt olduğu tespit edilmiştir. Bu itibarla, vadesi geldiği halde tahsil edilmeyen 322.112.659,72 TL tutarında alacağın, 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına aktarılmaması nedeniyle 2020 yılı Bilançosunda 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabındaki tutarın eksik kaydedildiği görülmüştür.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2020 yılı sonu itibarıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca kamu idarelerine tahsis edilen taşınmaz sayısı 633.947 adet olup toplam bedeli 1.382.710.806.261,80 TL'dir. Buna karşın, tahsis edilen taşınmazların anılan Yönetmeliklere göre izlendiği 250.02, 251.02 ve 252.02-Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar hesapları itibarıyla, 2020 yılı Bilançosunda yer alan toplam tutarın 1.369.328.827.286,77 TL olduğu görülmüştür. Kamu idarelerine tahsis edilen, 13.381.978.974 TL değerindeki taşınmazın ilgili varlık hesaplarında raporlanmaması sonucunda 2020 yılı Bilançosunda 250, 251 ve 252 hesaplarındaki tutarların eksik kaydedildiği tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2020 yılı içerisinde satışı yapılan Hazine taşınmazlarının muhasebe kayıtları incelendiğinde, satılan taşınmazların net değeri veya kayıtlı değerine bakılmaksızın satış bedeli üzerinden muhasebe işlemine konu edilmesi neticesinde; Kayıtlı değeri veya net değeri ile satış bedeli arasında oluşan olumlu ya da olumsuz farkın faaliyet hesaplarına yansıtılmadığı, Kayıtlı değeri ile satış bedeli farklı olan taşınmazların, ilgili maddi duran varlık hesaplarından kayıtlı bedeli ile düşülmesi gerekirken, satış bedeli ile düşülerek, bu hesaplara yanlış tutarlarda kayıt yapıldığı, görülmüştür.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Aleyhte sonuçlanan davalar sonucu oluşan idare borçları ve avukatlık vekalet ücretlerine ilişkin muhasebe kayıtlarında eksiklikler bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, Genel Müdürlükten alınan verilere göre idarenin aleyhe sonuçlanan davalara ilişkin oluşan 97.395.440,00 TL tutarındaki borcu 2020 yılı mali tablolarında yer almamaktadır.

Kaybedilen davalar sonucu ödenen avukatlık vekalet ücretlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının eksik yapılması, mali tablolarda 998-Diğer Nazım Hesaplar Hesabının 43.249.580,77 TL hatalı olduğu görülmüştür.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğünce kamu idarelerine yapılacak olan yardımlar, Çevre Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelik'te yer alan hükümlere uyulmadan, sermaye transferi olarak İLBANK'a aktarılmıştır.

2020 yılında anılan protokol kapsamında İLBANK'a 86.324.582,70 TL aktarıldığı, bu tutarın yalnızca 1.973.710,78 TL'sinin İLBANK tarafından belediye veya il özel idarelerine protokol kapsamındaki iş ve işlemler için aktarıldığı tespit edilmiştir. Belirtilen tutarın İLBANK hesabına aktarılmasına ilişkin işlemler, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

Yapılan incelemede, şetmeler tarafından ÇED proje bedellerinin düşük gösterilmesi sonucu, Çevre ve şehircilik Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü 2020 yılı Birim Fiyat Listesinde yer alan başvuru bedellerinin ve ayrıca idari para cezalarının olması gerekenden az ödendiği tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Bitişik ada-parsel üzerinde yer alan işletmelerin, ÇED sürecinde kapsam dışı kalabilmek için, normalde tek işletme olmasına rağmen iki farklı işletmeymiş gibi başvuru yapması sonucu, Yönetmelik'te yer alan sınır değerlerin altında kaldığı görülmüştür. Söz konusu uygulamanın, özellikle madencilik, balıkçılık ya da güneş enerjisi alanlarında faaliyet gösteren işletmeler tarafından gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması [YEKDEM] kapsamında yer alan enerji üretim tesisleri üzerinde yapılan incelemede, tesislerin bir bölümünün Geçici Faaliyet Belgesi ya da Lisans almadan faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

2020 yılı içerisinde elde edilen 29.599.406,32 TL gelir, genel bütçeye kaydedilmesi gerekirken, Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğünün bütçesine gelir kaydedilmiştir. Bu durum 2015, 2016 ve 2019 yıllarında raporlanmasına rağmen, söz konusu gelirlerin genel bütçe geliri olarak takip edilmesi sağlanamamıştır.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 20'nci maddesi hükmü kapsamında kurum, kuruluş ve işletmelere idari para cezalarının üç kat uygulanması gerekirken, bazı şahıs işletmelerine tek kat uygulandığı tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

İhale ile satılan kamu konutları ile yürütölen yazışmalar sonucu satılacağına karar verilen ve ihale tarihleri belirlenen kamu konutlarına yapılan bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılandığı tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından kiraya verilen, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin ihalelerinde, tahmin edilen bedel tespit edilirken yeterli araştırmanın yapılmadığı, söz konusu yerlerin bir kısmını kiralayan Muçev Turizm Limited şirketi tarafından hazırlattırılan gayrimenkul değerleme raporlarının kullanıldığı anlaşılmıştır.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve şehircilik Bakanlığı**

Yapım işlerinde sözleşmenin uygulanması sırasında, proje değişikliği nedeniyle ortaya çıkan yeni iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının bedellerinin ödenmesi amacıyla yeni birim fiyat tespiti yapılırken, ilgili mevzuattaki usuller uygulanmayıp doğrudan piyasada faaliyet gösteren firmalardan proforma fatura alınarak yeni birim fiyat tespiti yapıldığı görölmüştür.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

EĞitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından, doğrudan teminle birÇok hizmet alımı yapıldığı, ancak bu alımlarda mevzuatta belirtilen parasal sınırlara uyulmadığı tespit edilmiştir. 2020 yılı iÇin söz konusu tutarlar, büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idareler iÇin 97.008,00 TL'dir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görüşüne göre idari para cezalarının tahsilatı için kesinleşme şartı yok iken, Hazine ve Maliye Bakanlığı görüşüne göre tahsilat için idari para cezalarının kesinleşmesi gerekmektedir. 2020 yılında kesilen cezalar ve tahsilat miktarlarına baktığımızda, tüzel kişilere kesilen ceza tutarının 194.168.461,74 TL olduğu, 50.574.846,44 TL'sinin tahsil edildiği; gerçek kişilere kesilen ceza tutarının 39.447.846,09 TL olduğu, 2.829.913,37 TL'sinin tahsil edildiği, yani tahsilat tutarlarının kesilen cezalara kıyasla çok düşük kaldığı fark edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından “18 Kalem Mobil Test Laboratuvarı Cihaz ve Ekipmanı Alımı” ihalesi düzenlenmiş ve sonucunda yüklenici ile 3.300.000,00 TL bedelle sözleşme imzalanmıştır. İhale sürecine ilişkin tespitler aşağıda yer almaktadır:

A) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının [b] bendinde öngörülen şartlar oluşmadığı halde, test ekipmanları alım işi ihalesinin, pazarlık usulü ile yapılması B) Pazarlık usulü ile ihale edilen malzeme alımı işinde, yaklaşık maliyete teklif veren firmalar ile ihalede pazarlık için davet edilen firmaların aynı firmalar olması.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) Çevre ve şehircilik Bakanlığı

Sözleşmeli olarak görev yapan ve Hazine ve Maliye Bakanlığınca vize edilen cetvellerde yer almayan unvanlarda istihdam edilen personele seyyar görev tazminatı ödendiği tespit edilmiştir.

Sayıştay Denetim Raporu'nda (2020) **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı**

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından 18.02.2020 tarihinde “Hasar Tespit Personeli Kıyafeti Alım İhalesi” düzenlenmiş, ihale sonucunda 1250 adet su geçirmez mont ve farklı iş kıyafetleri alınması için yüklenici ile 965.700,00 TL bedelli sözleşme imzalanmıştır. Daha sonra yapılan iş artışı ile mont sayısı 1520 adete çıkarılmış olup sözleşme bedeli de KDV hariç olarak 1.152.000,00 TL olmuştur. 1520 adet mont teslim edilmesi gerekirken listede 1193 kişi yer aldığından, 327 adet montun kime teslim edildiği bilinmediği gibi, sunulan listede kurum dışından ya da müşavir firmalardan bir çok kişi olduğu tespit edilmiştir.